

Щодо законопроектів, якими скасовується електронне декларування для антикорупційних активістів

Станом на 11.04.2018 у Верховній Раді України було зареєстровано шість законопроектів, якими скасовується електронне декларування для громадських активістів, запроваджене Верховною Радою України 23 березня 2017 року з метою змусити громадських активістів, що здійснюють антикорупційну діяльність, та всіх контрагентів, що отримують кошти з програм міжнародної технічної допомоги, спрямованої на запобігання та протидію корупції, подавати електронні декларації (аналогічні до тих, які подають державні чиновники). Закон набрав чинності з 30 березня 2017 року та передбачає подачу електронних декларацій до 31 березня 2018 року за звітний період (2017 рік).

На сьогодні у ВРУ зареєстровано 7 законопроектів. Разом з тим, законопроект [8209-1](#) від 02 квітня 2018 року пропонує найкращий варіант вирішення проблеми, оскільки передбачає скасування подання е-декларацій для громадських діячів, а також скасовує необхідність подавати декларації членам наглядових рад держустанов, які є іноземцями та нерезидентами.

На відміну від 8209-1, інші законопроекти або пропонують лише скасування електронного декларування для громадських активістів ([6271 від 31.03.2017](#)), скасовують електронне декларування для громадських активістів разом із запровадженням дискримінаційної податкової звітності ([6674](#) та [6675](#) від 10.07.2017), або відтермінують дату подання електронної декларації представниками НГО (на 1 рік ([8120 від 14.03.2018 на 1 рік та \(№ 8120-1 від 21.03.2018](#) до 1 липня 2018 року)). Навіть законопроект [8209 від 29 березня 2018 року не вирішує проблему, оскільки хоча і передбачає](#) скасування електронного декларування для громадських активістів та відповідальності за невиконання вимог закону про запобігання корупції членами конкурсних комісій і громадських рад, але його текст був підготовлений без урахування вимог нормопроєктувальної техніки та не виключає представників громадських об'єднань з усіх пунктів Закону України "Про запобігання корупції".

Законопроект №6271 "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання корупції" щодо особливостей фінансового контролю окремих категорій осіб", пропонувалось скасування норм антикорупційного законодавства, що стосуються електронного декларування для громадських активістів. **Законопроект 6271 відхилено та знято з розгляду.**

Проекти законів 6674 та 6675 внесені у ВРУ 10 липня 2017 р Президентом України Петром Порошенком, разом із скасуванням електронного декларування для громадських активістів запроваджують додаткову податкову звітність для усіх громадських організацій (законопроект 6674). Законопроект 6675 накладає обов'язок подавати ГО дискримінаційну податкову звітність. Вимоги щодо додаткового податкового звітування для усього громадського сектору є неприпустимими, оскільки матимуть негативний ефект на розвиток усього громадського сектору, тому ці законопроекти та потребують суттєвого доопрацювання. Про це зазначалося і у висновку Венеціанської комісії. **Законопроект 6674 відхилено та знято з розгляду, розгляд законопроекту 6675 відкладено.**

Законопроекти 8120 та 8120-1, якими пропонується відтермінування подання антикорупційними активістами першої декларації до 2019 року / до 1 липня 2018 року відповідно, *не включено до порядку денного*. **Проекти (основний і альтернативний) пропонують відтермінування, але не вирішення проблеми декларування осіб, які займаються протидією корупції.**

Законопроект 8209 хоч і пропонується скасувати е-декларування для громадських активістів, але він є недосконалим у частині не виключення представників громадських об'єднань з усіх пунктів Закону України "Про запобігання корупції".

На відміну, від усіх інших законопроектів, альтернативний законопроект 8209-1 є більш якісним, та окрім скасування електронного декларування для громадських активістів, скасовує і необхідність подавати декларації членам наглядових рад державних установ, які є іноземцями та нерезидентами.

Виходячи з вищезазначеного, на сьогодні єдиним вирішення ситуації, яка склалася з е-декларуванням громадських активістів є прийняття законопроекту 8209-1. Схвалення його Верховною Радою дасть можливість Україні показати свою готовність рухатися у напрямку демократії, а також вирішить проблему небажання іноземців працювати у наглядових радах.

Разом з тим, слід зазначити, що незалежно від того, який із законопроектів по скасуванню електронне декларування для громадських активістів, буде ухвалений Верховною Радою України, матиме місце скасування відповідальності для представників громадських об'єднань за період до набуття чинності цим законом. Це пояснюється принципом, що закони, які пом'якшують або скасовують відповідальність за адміністративні та кримінальні правопорушення, мають зворотну силу, тобто поширюються і на правопорушення, вчинені до видання цих законів.